

Pet Distans

Svenska Riksorganisationen för Distansutbildning

I nummer 1 & 2 augusti 2011 Yrkehögskolor, Google+, Twitter, läroobjekt, OER, Oulu, Folkbildningsnätet, EDEN och mycket, mycket mer.

Ordföranden har ordet

Ordförande:
Ulf Sandström
Tel: 070-603 42 39

Medlemsavgiften,
250 kr för enskild medlem,
2.500 kr för organisations-
medlem, inbetalas på SVERDs
bankgiro nr 5130 - 6702

Per Distans:
Ansvarig utgivare:
Ulf Sandström
Tel: 070-603 42 39

Redaktör:
Gunilla Sterner Kumm
gunilla@sverd.org

Layout:
Andreas Skoglund
andreas.skoglund@livechannel.se

SVERDs Kansli
Box 3033
871 03 Härnösand
Tel: 070-603 42 39

Tryck: Sollefteå Tryckeri AB

Utgivningsplan: 4 nr/år
Upplaga: 800 ex

Vad händer inom distansutbildning under hösten 2011?

SVERDS höskonferens – 2011 i Stockholm har temat *"Onlinelärande och nya medier"* och är en endagskonferens centralt på Saturnus konferens Hornsgatan 15 i Stockholm. Anmäl er via www.sverd.se Konferenskostnad och lunch kostar 800 kr inklusive moms. Medlemmar har en medlemsrabatt på 200 kr.

Key note är Andreas Ekström, kulturskribent på Sydsvenska dagbladet, som kommer att berätta om sin bok Google-koden och möjligheter med nya medier.

Konferensens andra Key note är Mats Östling, som pratar om IT-satsningar inom skolan i Stockholm stad.

Från Norge talar NFF ordföranden Torhild Slåtto om en utveckling där nya

(Härnösand), redovisningsekonom (Norrköping) eller Tandsköterska (Umeå). Läs mer om de spännande svar som SVERD fick vid sommarens intervju av Johan Blom Yrkeshögskolans utbildningschef. Han menar att själva metoden för utbildningen inte är avgörande vid en yrkeshögskoleansökan utan det är helhetskvaliten i utbildningskonceptet som avgör.

Att lyckas i karriären underlättas av distansutbildning

Läser i DN 110807 att genom att satsa tid och kraft på kompetensutveckling via distansutbildning så kan man lyckas i karriären enligt Jan Håkansson ny chef på Arla Foods och Sveriges största mejeri angående att man kan göra chefskarriär utan att först ha en hög examen. I artikeln framgår att han har pluggat på kvällar och helger för att

"Nu kan man tex studera på heltid distans till Apotekstekniker (Härnösand), redovisningsekonom (Norrköping) eller Tandsköterska (Umeå)"

privata aktörer utvecklar distans och online lärande i Norge samtidigt som staten bidrar med pengar för att utveckla verksamheterna.

Från Danmark talar Jörgen Grubbe från Fluid om att sex av tio företag i Danmark erbjuder "home offices" till sina anställda och att 47 procent av företag med över 100 anställd använder videomöten.

Anmäl er snabbt till SVERD höstkonferens då antalet platser är begränsat.

Yrkeshögskolan satsar på distansutbildning

Det är mycket glädjande att Yrkeshögskolemyndigheten stödjer ett rikt utbud av distansutbildningar inom Yrkeshögskolan i Sverige. Det finns i höst 127 stycken olika distansutbildningar som man kan ansöka till. Vid senaste ansökan för start av Yrkeshögskoleutbildningar kom det in 885 ansökningar och 235 Yh-utbildningar beviljades statsbidrag för att bedriva yrkeshögskoleutbildning med första start under hösten 2011. Nu kan man tex studera på heltid distans till Apotekstekniker

bättra på sina teoretiska kunskaper som gymnasiekompetens i ekonomi samt universitetsstudier i personaladministration, logistik och mejeriteknologi. Sverd tackar för ytterligare ett exempel på hur viktigt det är att man kan erbjuda livslångt IKT-stött lärande till medborgarna.

Väl mött på Sverds Höstkonferens i Stockholm den 21 Oktober !

Ordförande Ulf Sandström

127 distansutbildningar inom YH

- Utbildningskonceptet avgör statsbidraget

Yrkehögskolemyndigheten har beviljat 127 distansutbildningar inom yrkehögskolan. Tonvikten ligger på Hälso och sjukvård, Ekonomi och försäljning och Teknik och tillverkning. När SVERD ringer upp Johan Blom avdelningschef Utbildningsavdelningen på Yrkehögskolemyndigheten och frågar om de just nu gör en satsning på distansutbildningar - är svaret att YH myndigheten bedömer helheten och bra utbildningskoncept.

Metoden som utbildningen använder får gärna vara distansutbildning då YH myndigheten ej hittat några kvalitetsskillnader utifrån om det är distansutbildning eller inte.

Av de 235 yrkehögskoleutbildningar såväl bundna som distans som beviljas statsbidrag av Myndigheten för yrkehögskolan har ämnena ekonomi, administration och försäljning fått flest platser. Inom detta område återfinns ungefär en tredjedel av alla yrkehögskoleutbildningar. En väsentlig del av de nu beviljade utbildningarna är nya eller kraftigt förändrade från tidigare års utbildningar.

– Konkurrens om att få starta nya yrkehögskoleutbildningar är större än någonsin och andelen utbildningar med välmotiverade arbetsmarknadsbehov är långt fler än myndigheten har pengar till.

Yrkehögskolemyndigheten väntar på regleringsbrev i höst för att se vilka ramar som kommer inför 2012. För 2011 har var fjärde ansökan kunnat beviljas, vilket pekar på arbetslivets

kvalitetssäkring av Yrkehögskoleutbildning har myndigheten ett nationellt uppdrag att ge förslag till hur Sveriges nivåkategorisering efter utbildning, NQF kan anpassas mot den europeiska motsvarigheten EQF.

”andelen utbildningar med välmotiverade arbetsmarknadsbehov är långt fler än myndigheten har pengar till”

stora och snabbt växande behov av kvalificerad yrkeskompetens.

Populära utbildningsområden förutom ovan nämnda där flest utbildningar beviljats är teknik och tillverkning samt hälso- och sjukvård.

De beviljade utbildningarna motsvarar som mest två utbildningsstarter med vardera omkring 6 400 nya platser. Av de ansökningarna inlämnades till myndigheten från totalt 255 olika utbildningsanordnare inkom ansökningar till 885 utbildningar. Det är fler ansökningar än någonsin tidigare och av de 885 ansökningarna till yrkehögskoleutbildningar kunde 235 beviljas. Det motsvarar 27 procent av ansökningarna. Det sammanlagda utbildningsanslaget till Myndigheten för yrkehögskolans utbildningar är i år c:a 1,8 miljarder kronor.

EQF är ett överbryggningsystem mellan olika utbildningssystem som syftar till att göra det lättare att jämföra utbildnings- och yrkeskvalifikationer genom att koppla examina och utbildningsnivåer i olika EU-länder till varandra. Se mer under webbplatsen <http://www.eqfinfo.se/>

SVERD avslutar med att fråga om vad Johan tror om framtiden för yrkesutbildningar. Han tror att fler distansutbildningar kommer att utvecklas inom områden där man har långa avstånd. Det är inom områden där man har smala utbildningar med få deltagare och där man vill kunna rekrytera från hela landet. Det är bra att det finns alternativ till bunden utbildning och som sagt kvalitetskillnader mellan olika metoder har ej hittats. Det handlar om att ha ett bra utbildningskoncept som leder till bra ”outcome” från YH -utbildningen så att man snabbt kan komma in på arbetsmarknaden och få jobb.

SVERD tackar Johan för intervjun.
Ulf Sandström

Johan Blom avdelningschef Utbildningsavdelningen på Yrkehögskolemyndigheten.

Johan Blom berättar för SVERD att när det gäller

Konsten att produc

Bland de nya artiklar och avhandlingar som dyker upp har kommit ett interessant Norsk bidrag. Produksjon og bruk av digitale læringsobjekter i flexibel ingeniørutdanning, Høgskolen i Gjøvik (HiG). Rapport utført og artikkel skrevet av Fred Johansen, Astrid Stadheim og Nina Tvenge, Høgskolen i Gjøvik. Likt Lars Haglunds och Lena E Johanssons enkätundersökning Studenter om studier på distans ansluter den här artikeln om lärobject till kunskapsmassan om hur studenter och lärare upplever ny digital förmedlingsteknik.

Vid Høgskolen i Gjøvik har man under fyra år följt och intervjuat både lärare och studenter om hur de upplever ny digital förmedlingsteknik, dels på distans och dels i konventionell campusundervisning. Eftersom Gjøvik är en teknisk högskola är de ämnesområden man undersökt matematik, fysik och kemi. Resultaten är inte överraskande. På gott och ont bedömer jag att slutsatserna väl stämmer med liknande undersökningar utförda dels i Europa dels i USA och Australien. Ur den läsvärda rapporten Produksjon og bruk av digitale læringsobjekter i flexibel ingeniørutdanning saxar jag följande:

"Faglig ansatte har tradisjonelt sett på utvikling av undervisningsmateriell som en viktig del av sin formidlingsvirksomhet. Den teknologiske utviklingen innen IKT har medført nye muligheter både for utvikling, produksjon og distribusjon av forskjellige typer undervisningsmateriell. Den har også bidratt til at studentene i større grad kan tilegne seg fagstoff på egen hånd. Denne rapporten ønsker å belyse produksjon og bruk av digitale læringsobjekter hos både fagansatte og studenter på Høgskolen i Gjøvik (HiG)."

De verktyg som lärarna använt är, förutom PowerPoint, iSpring, ett program som skapar Flashfilmer av en PowerPoint-presentation på samma sätt som Adobe Presenter. En elektronisk interaktiv whiteboard, Sympodium, som också erbjuder inspelningsmöjlighet av det som händer på tavlan synkront med föreläsningen/lektionen. Camtasia är ett program för att göra skärminspelning med tal av undervisningsavsnitt. I stort har 500 produktioner skapats av lärarkollegiet under den tid undersökningen pågått.

"Studentene er positive til ny teknologi, og over halvparten ønsker mer bruk av synkron og asynkron teknologi til sine studier. Lærerne gir uttrykk for at ny teknologi har ført til

en pedagogisk merverdi i forhold til undervisningen. For å lykkes, må imidlertid lærerne ha et godt nettpedagogisk støtteapparat samt god infrastruktur."

Inga nyheter! Önskemål från lärarna om att få stöd genom en utbyggd infrastruktur vid lärosätet är ett alltför väl känt faktum. Men som lärosäten ofta förbiser. Man stödjer hellre den kända, konventionella pedagogiken och didaktiken. Det är svårt att förändra väl etablerade memorer. I det här sammanhanget citerar artikel-författarna Johnson och Mac Elroy ur artikeln The Changing Role of the Teacher in the 21st Century;

" - An effective teacher is not someone utilizing the methods and initiatives of 1965, but rather embracing the culture of 2010 and adapting to the needs of students today. The effective teacher will connect the art and science of teaching to make the learning environment relevant and applicable for her students." (Johnson og McElroy s 10.)

"An effective teacher is not someone utilizing the methods and initiatives of 1965, but rather embracing the culture of 2010 and adapting to the needs of students today"

Så kommer Fred Johansen, Astrid Stadheim och Nina Tvenge in på den idag ständiga frågan - Digital kompetens. Vad är det? Så här sammanfattar artikelförfattarna det hela;

"Å beherske teknologien i seg selv er ikke nok; lærerne må også besitte digital kompetanse generelt. Mer konkret er pedagogisk digital kompetanse et relevant begrep. Wølner (Karlsen & Wølner 2006) definerer pedagogisk digital kompetanse som å 1. ha oversikt over ulike typer digitale medier som ressurs. Kunne se

muligheter og tenke nytt i forhold til bruk av digitale redskaper i undervisningen

- 1. kunne planlegge bruk*
 - 2. kunne integrere digitale medier naturlig inn i fagene*
 - 3. kunne vite hvordan tekniske ferdigheter kan uttrykkes i en pedagogisk sammenheng*
 - 4. kunne legge til rette for bruk av digitale medier i læreprosessen"*
- En bra sammanfattning, i mina ögon.

I sammanfattningen av undersökningen fäster författarna fokus på en viktig faktor vid produktion av digitala lärobject - När er det bra NOK?. Det här borde vi alla som arbetar med IKT ha som ledord. Ofta överarbetas produktioner till nivåer som är lika med reguljära TV-sändningar. Till vilken nytta för målgruppen, pedagogiken? Intressant är att lärarna ser ett mervärde i att föreläsningarna kan finnas tillgängliga som inspelningar på nätet. Studenterna ser ett ökat pedagogiskt värde, de kan repetera för bättre förståelse av

centrala punkter i föreläsningen. Lärarna ser ett mervärde av inspelningar även för campusstudenterna eftersom lärartid frigörs för handledning och fördjupning, tid som annars skulle upptas för repetition av aktuella delar från föreläsningen.

I artikeln finns en annan, i mina ögon, intressant notering:

"Problemtillingen ble omhandlet spesielt i en oppgave knyttet til et pedagogisk utviklingsprosjekt ved høgskolen (Torjussen et al. 2009), der konklusjonen ble at økt tilgang til

era lärobjekt

video- forelesninger og annet digitalt læringsmateriale neppe ville redusere fremmøtet av studenter på campusforelesninger. Vi har også registrert at det i miljøer som arbeider med universell utforming og tilrettelegging for studenter med lese- og skrivevansker, opplever det motsatte. Ved at studenter som trenger noe tilrettelegging først får se gjennom forelesningene på nett og dermed forberedes seg til campusforelesningen, vil denne gi økt motivasjon for fremmøte. Dette spørsmålet ønsker vi imidlertid å arbeide videre med.”

Jag har och kommer alltså med den drucknes envishet att hävda att campusstudenterna inte kommer att

3. «Kjemiforelesningene er veldig fokuserte og ryddige.»
4. «Du kan spille forelesningene så mange ganger du vil.»”

Så författarnas slutsats;
”Ut fra tilbakemeldingene kan vi imidlertid ikke si noe sikkert om hvilke verktøy eller metoder som studentene opplever gir best læringsutbytte.

Det vil være interessant å følge utviklingen videre for å se hvordan studentene forholder seg til slike læringsobjekter når nyhetens interesse er over.
Vi vil også se nærmere på hvilke strategier studentene benytter seg av i

”TED Talk-föreläsningar alltså går för utsålda hus till dyra platsbiljetter trots att samtliga föreläsningar finns tillgängliga gratis på nätet”

fly i horder från live-föreläsningar om dessa spelas in och publiceras. På samma sätt som att TED Talk-föreläsningarna alltså går för utsålda hus till dyra platsbiljetter trots att samtliga föreläsningar finns tillgängliga gratis på nätet. Det handlar om olika målgrupper med olika behov och incitament.

Som förväntat kommer nedanstående synpunkter från studenterna;

”1. «Teknologien fungerer bra, men kan ikke brukes på jobben på grunn av brannmur.»

2. «Bra kvalitet på det som ligger på web.»

forhold til å ta i bruk digitale læringsobjekter, både som nettstudent og som campusstudent.”

Jag håller med om att mycket mer forskning behövs inom området. Vi har bara börjat skrapa på ytan. Slutsats - En bra rapport som styrker mina memoer i alla fall.

”The future is already here. It’s just not evenly distributed”. - William Gibson

Lars-Göran Hedström

Appar för lärare

Många lärare använder mobiler i sin undervisning, både inom skola och högskola, och nya utbildningsappar kommer varje vecka. På Apples iTunes plattform finns det nu en särskild avdelning Apps for Teachers (länken öppnar iTunes) där du kan hitta de senaste apparna. De flesta är gratis och då kan hela klassen ladda ner dem.

Apparna är ett sätt att dra nytta av det faktum att alla elever har ju en mobil och för att visa att man kan använda mobilen som en integrerad del av undervisningen. Utmaningen för läraren är att prova apparna och se hur de kan stödja undervisningen.

Alastair Creelman

Mer om nätbaserad utbildning

Antologi med Stefan Hrastinski som redaktör

På studentlitteratur har utkommit en antologi med många författare som är välkända inom nätbaserat lärande.

Så här presenterar förlaget boken:

”Undervisning och lärande via nätet har blivit ett vanligt inslag inom olika utbildningstyper. I Mer om nätbaserad utbildning delar författarna med sig av sina erfarenheter och aktuella forskningsresultat för att skapa fördjupad förståelse av vad undervisning och lärande via nätet kan vara. Kapitlen går bland annat in på ämnen som sociala medier i undervisningen samt dialog, kamratgranskning, bedömning och handledning via nätet.

Boken vänder sig till lärare, studenter och andra som arbetar med utveckling av nätbaserad utbildning. Den är även relevant för företag och andra organisationer som utvecklar eller bedriver utbildning.”

Antologin bygger vidare på en mer grundläggande bok, som gavs ut för två år sedan: Nätbaserad utbildning: en introduktion.

Dessa båda böcker beskrivs på en gemensam webbplats, där författarna har lagt in ett gemensamt twitterflöde och delar med sig kontinuerligt av aktuella tips om nätbaserad utbildning.

Gå in på www.studentlitteratur.se/natbaseradutbildning.

Boldic och TIIM i so

Årets konferens inom projektet **Boldic Perspectives Online** * ägde i slutet av juni rum på universitetet i Oulu (Uleåborg) i Finland och integrerades i den tredje internationella TIIM-konferensen (TIIM = Technology Innovation and Industrial Management"). TIIM-konferensen, som organiserades av The University of Oulu, The Oulu University of Applied Sciences and the Faculties of Engineering and Business Administration at Kasetsart University i Bangkok, hade lockat deltagare från 27 länder.

De två föregående konferenserna hade ägt rum i Thailand, och i Oulu deltog bland andra stora delegationer från såväl Thailand som Taiwan. Arrangörerna beskrev konferensens syfte och innehåll:

The aim was that the TIIM 2011 brings together researchers, scholars, and practitioners from different countries from different parts of the world so that global viewpoints on technology, innovation and industrial management can be exchanged. The TIIM 2011 covered many topics. The scientific sessions were scheduled under titles: Organizational management perspectives, Decision-making and strategic management, Customer satisfaction, Knowledge management, Logistics, Productivity, Performance management, Sustainability, Well-being, Innovations in higher education, Product life-cycle management, Sourcing, Financial perspectives,

Sustainability, Organizational learning and innovation, Business networks, Business process management and Trust in business relationships.

Vi i Boldicnätverket hade våra egna seminarier men fick också tillfälle att lyssna och lära av deltagarna i TIIM-konferensen. Se till exempel Eva R Fåhræus rapport från en intressant key-note.

En stor mängd papers hade antagits till TIIM-konferensen. Pris för bästa paper gick till Elena Alberghini från University of Rome, Tor Vergata. Elenas och hennes två medförfattares paper behandlade området "knowledge management", dvs hur kunskap skapas, sprids och används i en verksamhet. Syftet med "knowledge management" är att hantera och återanvända en av de viktigaste resurserna ett företag har – personalens erfarenhet och kunskap.

Elenas paper hade titeln **Evolution of knowledge management in technological era: a tailor made methodology to enterprise 2.0**, och innehållet framgår av nedanstående abstract.

"New technology environments provide a simpler way to manage knowledge. Social technologies are becoming the preferred method of communication of new generations and communication styles are evolving into a more collaborative approach.

Effective knowledge sharing depends on several factors like mentality, technology availability and detectable personal advantage. The advent of the enterprise 2.0 phenomenon offers new opportunities to implement knowledge management, but a structured approach is needed to fulfill its vast potential.

Helena Wiklund, Dangouoe Ignataviciute och Jörgen Grubbe under ett av Boldic-projektets seminarier.

Sammarfagert Oulu

”Boldicprojekten utveckla(r) formerna för online-konferenser, e-möten och e-seminarier”

This study presents a methodology for the application of social technologies to provide companies with an implicit knowledge real time map. The innovation elements of the methodology are given by the deep analysis of criticalities, needs, behaviors, perceptions and trends, helpful to continuously improve the application.

The methodology consists of three key elements which are analyzed in depth: the gap analysis, the toolkit selection and the action plan. Through these components this approach allows to effectively capture users' perceptions and behaviors adapting the tools to the context specificity.

This paper aims to take up the challenges of examining the issues of knowledge sharing and transfer. It presents a first empirical application of this approach in Eni, an integrated energy company, active in more than seventy countries all over the world. The analysis includes the choice of indicators which help to monitor users' trends and engagement.”

Nordiskt-baltiskt erfarenhetsutbytte

Under Boldicgruppens egna seminarier framfördes bidrag från Danmark, Finland, Litauen, Norge och Sverige. Anita Eklöf och Helena Wiklund presenterar sina inlägg här i Per Distans. Danguole Ignataviciute från universitetet i Vilnius talade om flexibelt lärande i Litauen. Jörgen Grubbe från SVERDs systerorganisation, FLUID, i Danmark talade under rubriken Danish resources and tools online. Av Torhild Slåtto fick vi höra om norskt lärande på nätet, och Pekka Kess berättade om distansutbildning i Finland. Ebba Ossianilsson från Lunds Universitet och universitetet i Oulu berättade om ”benchmarking”, som blivit en allt mer använd metod för kvalitetssäkring och förbättring inom högre utbildning.

Boldic-projektet avslutas i december 2011. Vid ett projektmöte under Oulukonferensen diskuterades möjligheter till en eventuell fortsättning. Men först ska en utvärdering ske av huruvida projektet uppnått målen som

sattes upp vid starten. I målen ingick bland annat att utveckla kriterierna för Boldic award, att utifrån resultaten från de två föregående Boldicprojekten utveckla formerna för online-konferenser, e-möten och e-seminarier liksom att utveckla formerna för att sprida erfarenheterna från projektet, inte minst till nya grupper.

I samband med SVERDs höstkonferens den 21 oktober 2011 kommer Boldic-projektet att anordna en ”kick-out” konferens.

Gunilla Sterner-Kumm

**Projektet är ett NordPlus Horizon-projekt som finansieras av de olika parterna i de nordiska och baltiska länderna samt av NordPlus-programmet. Projektets främsta syfte är att promota resultaten från två tidigare projekt:*

*- The socrates MINERVA project
Boldic – The Baltic-Nordic Network for Exchange of Experience in ODL
- The NordPlus Adult project NordFlex
Deltagare är sju organisationer av olika slag från sju länder i regionen: Danmark, Estland, Finland, Island, Litauen, Norge och Sverige.*

Online Educa i Berlin

Den 30 november till den 2:a december 2011 arrangeras i Berlin för sjuttonde gången den största internationella e-learningkonferensen där företagens produkter möter utbildningssektorn.

‘New Learning Cultures’ will be the theme of this year’s ONLINE EDUCA BERLIN, as it sets the agenda for an in-depth discussion of the most important questions facing

those in education and business today. How should we teach? How can we learn? Do we need a new culture of learning? Are the old methods dead? In a world of rapid technological change, is training enough or do we need to encourage the adaptability that only education can bring? And how can the delivery of education keep up with the pace of change?

ONLINE EDUCA will focus on key topics from research-based evidence and new learning environments to 21st century policy development processes and the emergence of leading-edge content, tools and

technologies.

ONLINE EDUCA is not just a conference, it is an event. In a unique environment for international networking, this is the place to discover and absorb some of the world’s most innovative thinking about education and technology.

*Läs mer om Online Educa på
www.online-educa.com*

Udemy - skapa din egen kurs

Vill du lära dig något och vill börja direkt? På nätet hittar du det mesta från enkla instruktionsfilmer på YouTube till hela kurser, oftast helt gratis. Ett bra ställe att hitta kurser är Udemy. Här kan du söka kurser inom många ämnen, både praktiska kunskaper och mer akademiska. Som användare kan du söka bland alla befintliga kurser och se om det finns något som lockar. De flesta kurser är gratis men det finns även avgiftsbelagda kurser i sortimentet.

Syftet med Udemy är att göra det möjligt för experter och lärare att enkelt dela med sig av sin kunskap och skapa en mötesplats för det informella lärandet.

Plattformen som Udemy erbjuder låter dig ladda upp bildspel, filmer och textmaterial från olika källor (t ex PowerPoint, pdf, YouTube, Vimeo, Flickr) och sy ihop din kurs. Sedan lägger du ut den och se hur många som nappar.

Udemy har även ett inbyggt e-mötesverktyg där du kan möta dina studenter i realtid för diskussion och handledning. Egentligen kan man se Udemy som en öppen lärplattform som kan användas av utbildningsanordnare för att hitta en bredare studentgrupp men den kan också användas som arena för virtuella studiecirklar och ett bidrag till folkbildningen.

Alastair Creelman

Studenter om studier på distans

- en rapport från Karlstad Universitet

Jag har under många år efterlyst kvantitativa studier rörande, främst, distansstudenter jämförda mot campusstudenter. Nu har det kommit en första rapport, i en serie, från Karlstad Universitet. "Studenter om studier på distans, resultatet av 1 616 studentenkäter utförda 2007 till 2010", sammanställda, redovisade och analyserade av Lars Haglund och Lena E Johansson vid Karlstad Universitet, Karlstad University Studies 2011:19 ISBN 978-91-7063-351-5.

Jag är tacksam för att det publiceras några rapporter av den här arten alls. Även om jag kan vara "grinig" och notera att de programutbildningar som valts har enligt min privata empiri högradigt motiverade studenter generellt. Det är främst vårdutbildningar som studerats. Å andra sidan kan invändas att det är inom dessa ämnesområden Karlstad Universitet driver programutbildningar på distans. Svartfrekvensen varierar, som förväntat, högst avsevärt, men det redovisas som många andra punkter i den, som jag ser det, gedigna rapporten. En annan intressant del av rapporten är att den också inkluderar lärcentrum och hur studenterna upplever och bedömer den verksamheten.

Det går alltid att invända "att som man frågar får man svar". Förvisso kan jag ha synpunkter på en hel del frågeformuleringar och varför frågan överhuvud ställts. Men som helhet är jag mycket tacksam för att rapporten realiserats. Den innehåller dessutom all information som behövs för att andra lärosäten i vårt land ska kunna sätta upp liknande enkäter, och så småningom kan vi få en databas över hur studenter upplever och genomför distans- jämförda mot campus-utbildningar i samma ämne och program eller kurs. Intressant är att se hur studenter som har erfarenhet av båda formerna av utbildningar jämför de båda förmedlingsformerna. Den uppdelningen gör dock inte den här rapporten.

De slutsatser författarna drar ur enkäterna är i stora drag desamma som står att läsa i de få enkäter som genomförts från sena 1900-talet och framåt! Jag får återigen sanningen att distansutbildningar är mer informationskrävanderedan från ansökningsskedet, inför valet av kurs eller program. Det behövs mer detaljerad information. Viktigt för den sökande är att under-

stryka om det förekommer obligatoriska möten vid lärosätet, hur många möten det är under programmet/kursen, plus om det finns övernattingsmöjligheter till rimlig kostnad vid lärosätet. Självklarheter, men pinsamt ofta missas de här punkterna av våra lärosäten.

Intressant är den generella slutsatsen man drar i rapporten att distansstudenten är mer nöjd än campuskollegan! Vilka faktorer kan spela in? Är läraren vid distansutbildningen mer engagerad, bättre än campuskollegan? Eller är det så att den lärare som undervisar både på distans och campus upplevs som skickligare av distansstudenten, eftersom den utbildningsformen befolkas av äldre, yrkesarbetande, ofta kvinnor med hemmavarande barn? Med andra erfarenheter och förväntningar än campusstudenten? Det är dock en helt annan undersökning. Men nog så viktig.

Jag hoppas att andra lärosäten genomför liknande enkäter under kommande år och att en sammanställd analys och rapport görs som inbegriper hela riket. Inte för att ett enskilt lärosäte ska kunna framstå som "bäst", utan för att se om vi har skillnader i resultat relaterat till arbetssätt. Dels hur "nöjd" studenten är, dels hur god genomströmningen varit i de undersökta programmen och kurserna. Är genomströmningen generellt dålig på distansutbildningar? Skiljer sig ämnesområden åt? Bidrar lärcentrumförläggning till bättre genomströmning? I sin förlängning väcks frågor som: När vi examinerar studenterna, förfär vi på samma sätt med campus- som med distansstudenten? Blir resultatet bättre för distansstudenten om vi använder oss av en helt annan pedagogik och didaktik jämfört med campus? Det finns ändlöst mycket mer att studera!

Lars-Göran Hedström

Twitter i undervisningen - en undersökning

En undersökning från USA har publicerats där författarna värderat vinster med att använda Twitter i utbildningen. Artikeln bär rubriken "The effect of Twitter on college student engagement and grades" och är genomförd samt skriven av R. Junco vid Lock Haven University USA, G Heibergert vid South Dakota State University USA samt E Loken, The Pennsylvania State University USA.

Det intressanta med undersökningen är att det faktiskt är den första, vetenskapligt rigoröst utförda undersökningen av hur en social webplattform som Twitter inverkar på lärandet. Undersökningen rör campus-studenter. I undersökningen har en kontrollgrupp (55 individer) som haft en konventionell campus-undervisning jämförts med studenter som fått använda Twitter som en diskussionsplattform i kursen (70 individer). För genomförandet har vetenskapligt etablerade metoder och värderingssystem använts. Det gör undersökningen relevant. Två frågor har ställts i undersökningen.

Ett: "What effect does encouraging the use of Twitter for educationally relevant purposes have on student engagement?"

Två: "What effect does encouraging the use of Twitter for educationally relevant purposes have on grades?"
Inte förvånande är erfarenheterna av Twitter-användningen generellt goda. Adressen till en PDF av hela artikeln är; <http://blog.reyjunco.com/pdf/JuncoHeibergertLokenTwitterEngagementGrades.pdf>

Författarna håller fram fördelar som att studenterna tack vare Twitter-strömmen kan fortsätta en diskussion utanför den timme de träffas fysiskt varje vecka. Studenterna som fick använda Twitter diskuterade begrepp, kurslitteratur, organiserade studiegrupper och hjälpte varandra under de 14 veckor undersökningen och kursen pågick. Av analysen framgår att studenter som av olika skäl inte ville hålla samma tempo som övriga ändå fångades upp av sina kamrater via Twitterflödet och på så sätt inte hamnade efter i kursen. I författarnas sammanfattning kan läsas:

"This study provides the first piece of controlled experimental evidence that using Twitter in educationally

relevant ways can increase student engagement and improve grades, and thus, that social media can be used as an educational tool to help students reach desired college outcomes. We provided evidence to suggest that students and faculty were both highly engaged in the learning process through communication and connections on Twitter. As there is continuing growth in the use of social media by college students and faculty, it is hoped that this study will motivate further controlled studies of Twitter and other social media to evaluate how emerging technologies can be best used in educational settings and to tease out the variance between the effects of the actual technology and of the 'Web 2.0 mentality.'

I rapporten framhålls även brister i undersökningen. Något som ytterligare bidrar till trovärdigheten. Nu kan invändas att i och med att även

"studenterna via
Twitter upplevs en höjd
kvalitet på utbildningen.
Studenterna får "mer tid"
med läraren"

lärarna ser och bekräftar studenterna via Twitter upplevs en höjd kvalitet på utbildningen. Studenterna får "mer tid" med läraren. Förutom det faktum att "Twitter"-gruppen fått pröva på något helt nytt. Frågan huruvida studenter som för femte eller tionde gången får använda Twitter är lika entusiastiska och åstadkommer samma kunskapsinhämtning. Jag lutar dock själv åt hypotesen att rätt utnyttjade sociala medier frigör tid för läraren så att varje student kan erbjudas mer läroled "kvalitetstid" och det kan vara en bestående positiv faktor.

Dessutom pekar många forskare på det faktum att sociala medier demokratiserar utbildningen, eftersom alla har möjlighet att kommunicera med alla och inte minst med läraren. Använt på rätt sätt kommer Twitter, som många andra sociala medier, att höja den av studenten upplevda kvaliteten i utbildningen. Men, det behövs mer forskning i området!

Det finns en intressant artikel i Australasian Journal of Educational Technology 2010 volym 26 nummer 1, av Catherine McLoughlin, Australian Catholic University och Mark J. W. Lee, Charles Sturt University med rubriken "Personalised and self regulated learning in the Web 2.0 era: International exemplars of innovative pedagogy using social software". Artikeln avslutas med följande rader, värda att reflektera över;

"All in all, addressing the need to rethink and reposition pedagogy for the new learning landscape of the 21st century calls for the active involvement of students in defining their learning goals and choosing both ICT tools and strategies for learning; it also requires recognition that user and learner generated content has a central place in a curriculum that fosters self regulated learning. There is a fine balance to be achieved in attempting to promote learner control, knowledge creation, agency and autonomy by offering flexible options and choice, whilst offering guidance and structure when needed and adding value to the learning process through personalised, customised and adaptive approaches".

Hela artikeln finns på; <http://ascilite.org.au/ajet/ajet26/mcloughlin.html>
Lars-Göran Hedström

Distansutbildningen ökade 45 pr till sjunkande prestatio

Högskoleverket skrev i sin rapport "Sjunkande prestationsgrader i högskolan" 2010/10 att under den senaste femårsperioden har studenternas prestationer i förhållande till registreringspoäng minskat. Den genomsnittliga prestationsgraden har minskat från 83 procent på 5 år till 79 procent. Minskningen gäller framför allt fristående kurser och generella program.

Skilnaderna i prestationsgrader är stora mellan olika studieformer. Den genomsnittliga prestationsgraden läsåret 2008/09 för yrkesexamensprogram var 91 procent och för fristående kurser 63 procent. Prestationsgraden för s.k. generella program var 82 procent.

Prestationsgrad

Skilnaden i prestationsgrad är också stor mellan kvinnor och män. Lsåret 2008/09 var den genomsnittliga prestationsgraden för kvinnor 82 procent och för män 76 procent. Prestationsgraden för kvinnor respektive män inom yrkesexamensprogram, generella program respektive fristående kurser framgår av nedanstående tabell.

procent av alla helårstudenter finns inom yrkesexamensprogram.

Inom generella program har prestationsgraden minskat med 5 procentenheter för kvinnor och 4 procentenheter för män. Inom generella program finns 25 procent av alla helårstudenter.

Prestationsgraden bland kvinnor som läser fristående kurser har minskat med 6 procentenheter och bland män med tre procentenheter. 34 procent av alla helårstudenter finns inom kategorin fristående kurser. Den största minskningen av prestationsgraden har alltså skett bland kvinnor som läser fristående kurser.

lingen av prestationsgrader på de fristående kurserna. Antalet helårstudenter på distanskurser har ökat med över 45 procent de senaste fem åren.

Antalet helårstudenter på distanskurser inom kategorierna yrkesexamensprogram, generella program och fristående kurser läsåren 2004/05 – 2008/09:

Se figur: Helårstudenter på distans

Ökningen av antalet helårstudenter på distanskurser gäller främst fristående kurser som dominerar inom distansutbildning.

Av samtliga helårstudenter på fristående kurser läsåret 2008/09 utgjordes 31 procent av helårstudenter som läste på distans.

Motsvarande andel för yrkesexamensprogram var sex procent och för de generella programmen fem procent.

Andelen helårstudenter på distans bland helårstudenter på fristående kurser ökade från 18 procent läsåret 2004/05 till 31 procent läsåret 2008/09. Antalet helårstudenter som läser fristående kurser på campus har minskat från 83 000 till 66 600 mellan läsåren 2004/05 och 2008/09.

Dessvärre finns för närvarande inte tillförlitliga uppgifter i Statistiska Centralbyråns universitets- och högskoleregister om helårsprestationer inom distansutbildning, varför distansutbildningens betydelse för de låga prestationsgraderna inte kan beräknas.

De uppgifter lärosätena redovisade för budgetåren 2003 – 2005 i sina årsredovisningar visar dock att prestationsgraden för kurser som gavs inom ramen för Sveriges Nätuniversitet låg cirka

Prestationsgrader per studieform läsåret 2008/09, kvinnor respektive män

	Kvinnor	Män
Yrkesexamensprogram	93	88
Generella program	85	78
Fristående kurser	65	61
Totalt	82	76

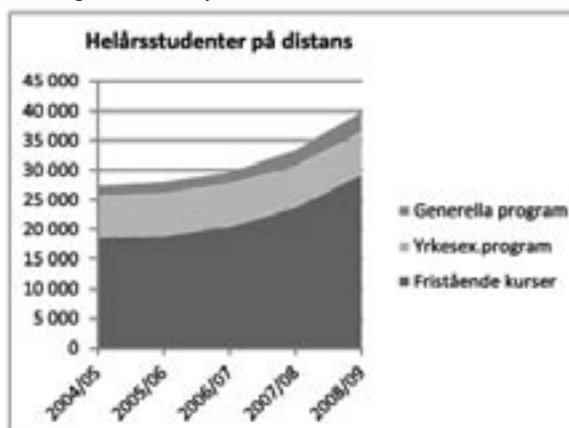
Studieformen har således stor betydelse för i vilken omfattning studenterna klarar de poäng de varit registrerade för. Den högsta prestationsgraden finns inom yrkesexamensprogram, där kvinnornas prestationsgrad var 93 procent och männens var 88 procent.

Tidigare genomförda undersökningar av examensfrekvens och studietider fram till examen har visat att examensfrekvensen är hög och studietiderna korta för program som leder till sådana yrkesexamina som är förutsättning för legitimation. Därmed är rimligtvis också prestationsgraderna inom sådana program höga.

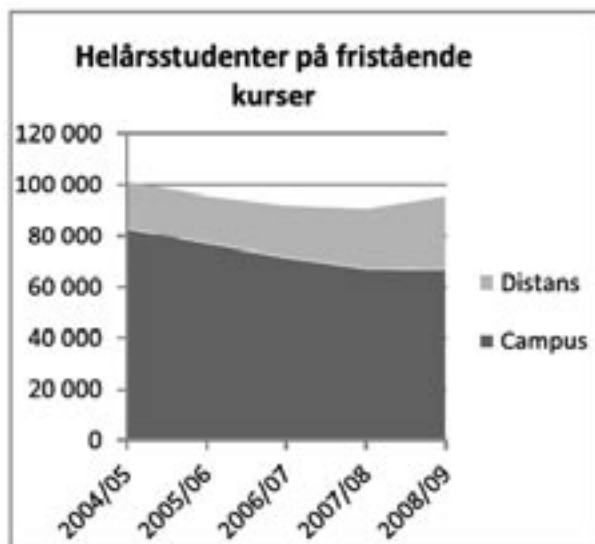
Inom yrkesexamensprogram har prestationsgraden minskat något – med två procentenheter för kvinnor och med en procentenhet för män. 41

Ökad distansutbildning förklarar sjunkande prestationsgrader

Utvecklingen av antalet helårstudenter på distanskurser har sannolikt en avgörande betydelse för utveck-

25 procent på fem år - är det orsaken i minskningen i högskolan?

Är verkligen distansstudenterna orsaken till att prestationsgraden minskar och jämför HSV äpplen med päron?

När antalet distansstudenter ökar, och där vi sedan tidigare vet att det är lägre prestationsgrad, så blir naturligtvis resultatet detta. Det man inte får glömma är att distansstudenten inte är jämförbar med campusstudenten.

Distansstudenterna har ofta en annan social situation och bakgrund, är ofta yrkesverksamma och lite äldre. Vi vet också av erfarenhet att man i distansutbildningar från antagning till registrering tappar ungefär 50% och sedan tappar man under kursen ungefär 50% av de registrerade. Det är ytterst angeläget att analysera detta och se hur man kan förändra situationen.

Det är också viktigt att titta på kvalitetsåtgärder, följa upp goda exempel och fundera över vad som hänt i kurser med avvikande resultat.

studenter och campusstudenter ökat under en femårsperiod. Det är därför viktigt att inte bara statistiskt analysera utan också koppla analysen till bakomliggande förklaringsmodeller som exempelvis distansutbildningens breddade rekrytering och andra förutsättningar. Det blir alltför enkelt att bara säga som Dagens Nyheter att svenska studenter håller allt sämre klass.

Det kan faktiskt vara så att Sverige håller en allt högre klass och allt bättre genomströmning om man jämför på rätt sätt. En låg genomströmning på distanskurserna säger ingenting om kvaliteten på studenternas prestationer – bara att de inte går igenom kursen.

Inom Blekinge tekniska högskola har det i en handlingsplan för kvalitet visat sig att bara genom att studievägleda bättre och dessutom se till att studenter som tidigt inte hinner med (alternativt inte tänker fullfölja) tas bort från kursen/statistiken så ökar prestationsgraden, det vill säga den har inte någonting med kursens totala genomförande att göra. Dessutom vid en uppföljning anger studenterna helt andra orsaker än utbildningens kvalitet som orsak till avhoppet.

”Man kan inte dra någon slutsats när man slår ihop ett ökande antal distansstuderande med lägre prestationsgrad hos campusstudenter”

Det är däremot anmärkningsvärt att både Högskoleverket och Dagens Nyheter drar de slutsatser man gör. Man kan naturligtvis inte jämföra grupperna och ännu mindre dra någon slutsats när man slår ihop ett ökande antal distansstuderande med lägre prestationsgrad hos campusstudenter.

Kanske behövs nya modeller/regler för att kunna följa olika gruppers genomströmning.

SVERD ser fram emot kommande analyser från både myndigheter, Learning Net och andra om distansutbildning och prestationsgrader.

Ulf Sandström

Resultatet kan bara bli fel

När det gäller Linneuniversitetet har prestationsgraden för både distans-

25 procentenheter lägre än alla övriga kurser och klart lägre än genomsnittet för alla fristående kurser. All distansutbildning gavs inte inom ramen för Sveriges Nätuniversitet, men merparten gjorde det. Därmed kan man dra slutsatsen att prestationsgraden på distanskurser är lägre än på campuskurser. Detta förhållande har stor betydelse för prestationsgraden för fristående kurser, men mindre för program. Det finns också ett tydligt samband mellan prestationsgrad och andelen av helårsstudenter som läser på distans av samtliga helårsstudenter.

Det negativa sambandet mellan prestationsgrad och omfattningen av distansutbildning är relativt starkt med en korrelationskoefficient på -0,77. Inom kategorin fristående kurser har kvinnorna under den senaste femårsperioden utgjort två tredjedelar av alla helårsstudenter på distanskurser. Högskoleverkets sammanfattning blev att sannolikt är distansutbildningen och dess ökning en viktig förklaring till de minskade prestationsgraderna för fristående kurser – särskilt bland kvinnorna.

Men debatten på Learning Net tog fart och Alastair Creelman skrev i sin Flexspan blogg:

Sociala medier - ka

När man frågar vad som upplevs som universellt mänskligt, egenskaper som alla delar, oberoende av nationalitet, religion, kön, ålder etc., dyker ofta samma beskrivningar upp. Behov av att tillhöra en grupp, vara delaktig, att skvallra, vara social. Så det tycks finnas åtminstone någon sorts konsensus om hur människan kan beskrivas. Men vad gör utbildare inom nätbaserat lärande för att tillfredsställa och anpassa sig efter dessa generella mänskliga egenskaper?

Sociala medier tycks tillfredsställa ett behov hos oss människor. Kan vi inom lärandebranschen mjölka dessa behov och göra dem till möjligheter som lockar folk till nätbaserat lärande?

Facebook är kanske det de flesta tänker på när man säger sociala medier, inte konstigt med tanke på bevisen i siffror. Vid min senaste koll för några dagar sedan hade Facebook över 750 miljoner användare, relativt jämnt fördelat på män och kvinnor, några fler procent kvinnor i Sverige, detsamma i resten av Norden. Åldersmässigt håller åldersgruppen 25-34 jämna steg med åldersgruppen 18-24. Gruppen 35-44 ligger 4 % lägre. Inte bara ungdomar alltså. 48,3 % av svenskarna har ett Facebook-konto, nästan hälften av befolkningen. Siffror som vi borde ta till oss inom utbildning och lärande. Många är beredda att tillbringa mycket tid på Facebook - 50 % av användarna går in dagligen och tillbringar 15 minuter om dagen där. Om vi fick 50 % av befolkningen att studera 15 minuter om dagen på en nätbaserad kurs skulle vi inte ha några problem med befolkningens kvalifikationer eller att nå EU:s mål om ett kunskapsbaserat Europa. Ta en sekund och tänk på möjligheterna.

Nu vill jag inte ge intrycket av att "God is in his heaven and all is right in the virtual world" för att parafrasera Robert Brownings dikt. Ingen kan undgå nackdelarna och även jag ser dem. Men jag tar mig friheten att bortse från detta ett ögonblick och koncentrerar mig på möjligheterna istället. Kanske kan det inspirera till mer användning av sociala medier i nätbaserat lärande.

Mycket finns att lära av affärsvärldens erfarenheter och uppfinningsrika kundorienterade användning av sociala medier. Kan det vara så att utbildningssektorn har en del att lära där? Kan det vara så att man får börja se elever och studenter som

konsumenter med rättigheter och inte envisas med det man ofta får höra från högre utbildningshåll: "Det finns vissa traditioner och de som kommer till högre utbildning får finna sig i att falla in i ledet"?

Gör en liten sökning i Facebook och titta på hur din lokala butik eller stora världsföretag eller ideella föreningar använder Facebook. Alla har stor koncentration på kunden som jämlik. Man har ett utbyte med kunden,

vara. Eller kanske ibland, vem jag vill projicera mig som. Möjligheten att återuppfinna sig själv finns på nätet. Om jag är en aktiv, sportig person vill jag associeras men märken som speglar det, i kläder, föreningar och gruppsidor på facebook. Då kanske jag väljer att skriva på Nikes gruppsida eller den lokala idrottsföreningens. Jag syns där och andra ser mig som en som tycker till och gör inlägg där. Kanske har konsumenten förändrats lite också, nu

relationen står i centrum och dialogen är allt. Gränsen mellan konsument och producent (innehållsskapare) suddas ut. Denna möjlighet står öppen till viss del för att konsumenterna idag använder sociala medier som en förlängning av sina personligheter. Man definierar vem man är genom det man kan förknippas med. Ett märke är inte bara en statussymbol, det beskriver vem jag är eller vill

förväntar man sig ett individanpassat innehåll. Det duger inte med en reklamfilm som är dubbad, det ses som en förolämpning att företaget tagit en genväg och slängt på svenskt tal till en tysk reklamsnutt. Företagen använder sig också av alla tillgängliga medier, Facebook, Twitter, LinkedIn, blogg, hemsida etc. Man involverar konsumenten i framtagandet av nya produkter och erbjuder möjligheter

n vi lära av andra?

”50 % av användarna (statistik från USA) loggar in på Facebook varje dag och tillbringar 15 minuter där varje dag”

att återkoppla och ge sina åsikter. Konsumenterna har chans att delta i utlottningar, tävlingar etc. Man ser individen (okej, ibland handlar det om att ge det intrycket i alla fall) inte en otydlig konsumentgrupp som heter småbarnsförälder 27 år, blonda kvinnor el dyl. Ta en tur på Facebook och se hur det kan göras. Titta t.ex. på New Zealand 100% Pure, Nya Zealands turistråds grupsida. Man säljer ju egentligen ingenting annat än ett land som resmål - över 400 000 gillare. Någonting gör de rätt.

Tid och tillgänglighet

Ord som använts flitigt inom nätbaserat lärande, ofta för att sälja in idén till andra, är TID och TILLGÄNGLIGHET. Låt oss titta på dessa ord ur ett socialt media-perspektiv.

Tid

50% av användarna (statistik från USA) loggar in på Facebook varje dag och tillbringar 15 minuter där varje dag. Många som inte själva är aktiva i sociala medier anger ofta brist på tid till varför de inte deltar i nätgemenskaper. De uttrycker också ofta en förundran över dem som verkligen är aktiva. ”Jag förstår inte hur de hinner!” Men saken är att de hinner, de prioriterar helt enkelt. De tar ut det godaste av kakan, de äter inte hela, läser inte allt, en sällning pågår konstant, och de är bra på att sälla, avgöra vad de har användning av och koncentrerar sig på det. Precis som jag nämnde finns en utsuddning av gränser mellan konsument och innehållsskapare. Denna utsuddning av gränser finns också mellan fritid och arbete/studier. Tiden vid datorn efter jobbet ägnas inte bara till fritidsaktiviteter. De kontakter man har är inte alltid strikt jobbmässiga eller privata. Gränserna däremellan förlorar sin vikt. Uppfattningen om tid förändras, och hur man använder den flyter över gränser som kanske var tydligare förr.

Tillgänglighet

De som använder Facebook i sina smarttelefoner är dubbelt så aktiva. Så tillgängligheten spelar stor roll. Om man alltid har tillgång kommer man att engagera sig mer. Här kommer egentligen tidsaspekten in igen. Att hålla sig uppdaterad om vad folk sysslar med är inte en börda, det ses som en tillgång. Dessa nätverk behöver inte alls bara vara vänner och släkt, det kan mycket väl vara yrkes- eller studierelaterade nätverk. Man har alltså tillgång till innehåll såväl som människor och inte bara människor som är på samma kunskapsnivå som man själv. Man har tillgång till experter, och man har möjlighet att dra nytta av deras kunnande. Tillgängligheten gäller alltså också människor och idéer, kunskap, information, känslor, tankar

samma professionella intressen. Här finns ett konstant flöde av rekommendationer, här är en länk till något jag läst och fattat intresse för, bra och dåligt. Snabbt förmedlas åsikter om vad som är bra (även sådant som är dåligt, kanske nya regler eller lagar som man enas om att protestera mot), ett utbyte och ett lärande är satt i rörelse.

I distanslärandets vagga trodde man att man skulle kunna spara pengar och arbetstid på att jobba och lära på håll. Till viss del stämmer det förstås om man räknar besparingar som kan göras på fysiska lokaler. Men i stort kan man inte räkna med att ledare/lärare ska jobba mindre för att de håller till helt eller delvis på nätet. Inga besparingar där alltså. Det krävs ett stort engagemang för att hålla sociala medier levande om man

”Att hålla sig uppdaterad om vad folk sysslar med är inte en börda, det ses som en tillgång”

etc. Man har konstant tillgång till länkar, bokmärken, diskussioner, upplevelser, uppdateringar, feeds, känslor, åsikter, kunskap, nyckelord, tankar, allt i en enda röra som man måste lära sig att sälla i, plocka ut det smaskigaste ur.

Dela är alltså ett minst lika viktigt ord. Man håller inte inne med sitt kunnande och försöker slå mynt av det genom att bara dela med sig när man får betalt. Lärandet är ett utbyte, jag drar nytta av det du sitter inne med och delar med mig av mitt eget men också det jag tagit emot av andra. Skillnaden mellan brukare och innehållsskapare suddas ut. Micro-bloggandet är kanske det vanligaste sättet att dela med människor med

bestämmer sig för att inlemma dem i sin verksamhet. Många företag köper denna tjänst av ett medieföretag, där någon eller några får i uppgift att hålla kontakten och driva aktiviteterna i sociala medier. Det kommer alltså att krävas ett hängivet engagemang för att lyckas med införandet av sociala medier i organiserat lärande. Tid och pengar alltså, inget är ju egentligen gratis. I gengäld tror jag att man får hängivna lärande, ett bättre resultat och ökad kundnöjdhet.

Helena Wiklund

Folkbildningsnätet i nya kläder

Folkbildningsnätet fyller 15 år i höst, en respektabel ålder för en webbtjänst inom bildningssektorn. Detta firas med olika evenemang och en fullständig makeover.

Sidorna blir både snyggare, enklare att nå och överskådligare. Adressen www.folkbildning.net blir en portal och hela folkbildningens knutpunkt på nätet, berättar Lars-Göran Karlsson på Folkbildningsrådet som tillsammans med Ronny Schueler har hand om Folkbildningsnätet.

1. Olika komponenter

Det är lite svårt att greppa vad Folkbildningsnätet egentligen är, då det representerar så olika saker som en arena för kommunikation och samarbete, en resursbank, en AV-central och en rad ytterligare tjänster. Komponenterna är:

Lärresurser

En mängd olika material – länkar, filmer, artiklar, bokrecensioner, pedagogiska tips, övningar, mm. - för alla tänkbara ämnen.

Här ingår samlingen Våra studiematerial, dvs. öppna lärresurser (OER) som har tagits fram med projektmedel av folkbildare för folkbildare. Nyckelorden är spännande, nyfikna och främatsyftande. De digitala studiematerialen handlar om t.ex. Leva och bo i Sverige, Sociala medier, Språkkurs i meänkieli eller Surdegspåning för hemmabagaren.

Lärresurser i form av radio och film ligger i Folkbildningskanalen som är folkbildningens AV-central på nätet. Den strömmar idag ut ca. 10.000 filmer från UR.

FirstClass för möten och kommunikation

FirstClass erbjuder e-postadresser och mötesrum till alla folkbildningens lärare/ledare och deltagare. Det traditionella konferenssystemet har fått ett modernt komplement i de nya Social Workspaces.

Videotjänsterna

bestående av ett enkelt och tillgängligt videokonferensverktyg och "Videomaten". Videomaten är ett förnämligt

litet tool för supersnabb och enkel inspelning med hjälp av en webbkamera, exempelvis för skicka korta meddelanden som alternativ till e-post eller för att skapa minilektioner.

Re:flux

Nättidningen re:flux och re:fluxbloggen för folkbildningens flexibla lärande. Här presenteras bl.a. work in progress i årets omgång av projekt inom flexibelt lärande.

2. En tidsenlig portal

Förnyelsearbetet innebär förbättrade flöden med information via Facebook och Twitter, berättar Lars-Göran Karlsson, men även ny funktionalitet som ska göra det attraktivt att dela resurser och material. OER ligger ju helt i linje med folkbildningens idé, men det har varit svårt att få folk att bidra. Nu tar vi nya tag! Det kommer att vara lätt och fritt fram att ladda upp och dela egna resurser. Senast tillagda och mest populära material lyfts fram, allt går att söka. Det kommer även att finnas möjlighet att bygga ihop egna materialpaket eller lektioner av de olika resurserna och antingen dela även dessa eller hålla dem privata.

En grundläggande fråga som har diskuterats mycket är kvalitets-säkringen. Folkbildningsnätet har alltid hållit sig med ett redaktörsteam som har granskat och publicerat resurserna. Redaktörerna kommer att finnas kvar, kommer även fortsättningsvis att lägga till länkar och rekommendera guldbitar. Men förhoppningen är att få in många fler OER från användarna.

Andra nyheter blir att inloggningskravet tas bort från flera tjänster, videotjänsterna blir nu helt öppna. Inloggning kommer dock att finnas kvar för FirstClass konferenssystem och där upphovsrätten kräver det, t.ex. för UR:s filmer.

3. Bara för folkbildningen?

Folkbildningsnätet är ett medlemsuppdrag som Folkbildningsrådet driver. Uppdragsgivare är alltså Folkbildningsförbundet som är de tio studieförbundens intresseorganisation, samt Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) och Rörsefolkhögskolornas Intresseorganisation (RIO) som representerar de 150 folkhögskolorna i landet.

Folkbildningsnätets målgrupp är studieförbundens och folkhögskolornas lärare, kursledare, cirkelledare, deltagare och elever. Detta är dock ingen exklusiv liten klubb. Årligen går ca. 700.000 människor en studiecirkel och folkhögskolorna har varje termin cirka 28 000 deltagare i långa och cirka 57 000 deltagare på korta kurser.

Både resurser och tjänster syftar till att stärka ett folkbildningsmässigt arbetssätt, t.ex. fritt sökande efter kunskap och bildning, lärande i

Folkbildningsnätet
MÖTEN I LÄRANDE

gemenskap med andra, samarbete, utbyte och nätverkande.

Stora delar av Folkbildningsnätet är fritt tillgängliga och säkert användbara för alla med ett intresse av kunskap och bildning.

4. Jubileum och nylansering

Lars-Göran Karlsson tipsar avslutningsvis om jubileumskonferensen på Tollare Folkhögskola den 28 september. Här lanseras det nya Folkbildningsnätet. Under hösten äger även en särskild infokampanj för det digitala studiematerialet och regionala inspirationsdagar rum runtom i landet.

Kerstin Namuth

OER – Öppna digitala lärresurser

Användningen av OER, Öppna digitala lärresurser, är inte så vanligt inom högre utbildning i Sverige. Vid Högskolan i Borås samarbetade under 2010 Bibliotek & läranderesurser och Centrum för lärande och undervisning med ett projekt för ett ökat användande av OER. Projektet finansierades av Kungliga biblioteket. Efter avslutat projekt har verksamheten fortsatt.

Även om det i dagsläget är för tidigt att säga om det skett en ökad användning av OER, har en ökad medvetenhet tagit sig uttryck genom diskussioner och initiativ från såväl institutioner som högskolans ledning. Projektet har lett fram till följande rekommendationer som en arbetsmodell för ökad användning av OER:

Någon enhet måste "äga" och därmed kunna arbeta långsiktigt med frågan. En samverkan mellan bibliotek, pedagogisk stödenhet, informationsavdelning och IT-avdelning är önskvärt för att erbjuda starka stödkonstruktioner för lärarna. Det behövs pedagogiskt stöd i form av utbildningar i hur man söker, finner och använder OER, om Creative Com-

monens ansvar för fortsatt utvecklingsarbete inom OER och arbetet med OER har därmed permanentats. Under våren 2011 har det bildats en arbetsgrupp bestående av personer från IT-avdelningen och Informationsavdelningen, en medieproducent, en bibliotekarie, en lärare, en IKT-pedagog och en student. I ett inledningsskede arbetar gruppen med

Malin Edgren, Adam Weinemo, Karin Wahlkvist producerar digitala lärresurser till onlinekurser.

Att arbeta med information och utbildning om OER på bred front skapar förutsättningar för att diskussionen kan växa både "ovanifrån och underifrån". Lärosätet bör ta ett helhetsgrepp om publiceringen av OER, bland annat genom att fatta beslut om vilka kanaler som ska användas för att sprida lärresurserna. Det möjliggör även användandet av OER som en strategisk resurs för lärosätet i fråga om marknadsföring och studentrekrytering.

mons, i produktion av OER. Teknikstöd genom tillgång till programvaror för produktion av OER, plats att publicera OER på. Vidare behövs vinjettmallar.

Ovanstående bör vid lärosätet synliggöras i en policy som även ska omfatta att det är pedagogiskt meriterande att arbeta med OER.

Fortsättning

Efter avslutat projekt beslutades att vid Högskolan i Borås ska enheten Centrum för lärande och undervisning

hur och var Högskolan i Borås kan spara och publicera sina OER. Men det finns mer att arbeta med inom OER-området: kvalitetssäkring, versionshantering, med mera. Arbetet med OER har bara börjat...

Anita Eklöf

*Projektrapport
<http://openaccess.kb.se/?p=220>*

*Mer information
Anita.Eklof@hb.se eller
Tobias.Pernler@hb.se*

Google+ - Don't be evil - nu

Så har, under viss medial uppståndelse, åtminstone i "nörd"-kretsar, Google+ introducerats och inbjudna håller just nu på, när jag skriver dessa rader, att utforska vad den här utvecklade formen av social kontakt och samverkan kan användas till. Egentligen handlar det "bara" om att deltagare kan kommunicera med bild och ljud synkront över webben. Ingen revolutionerande nyhet! Men så fort Lawrence E. Page och Sergey Brin (skaparna av Google) gör någonting, väcker det uppmärksamhet.

Personligen har jag väntat på någon form av video-/ljudkommunikation i realtid alltsedan Google köpte svenska webbkonferenssystemet Marratech.

Jag blev inbjuden till att delta i användningen av Google+, Beta-versionen. Men när jag skulle utnyttja inbjudan var kvoten av "testare"

Deltagare i dina "kretsar" kan du bjuda in till "Hangouts", skapa gruppvideoplatser. Platser dit du bjuder in vänner, släkt, intressanta personer du följer, att delta med bild och ljud i realtid. Finessen med "kretsar" är att bara de personer jag har i en krets kan se och höra vad som pågår där. Google+ erbjuder alltså en

finns restriktioner för hur jag på ett enkelt sätt ska kunna "migrera/associera" andra personer till mina "kretsar". Alla måste vara Google-registrerade i dagsläget. Bekymret och hindret för användning inom utbildningssektorn, som jag ser det, är bristen på tillgänglighet, användbarhet och enkelhet i Google+. För även om jag med en "enkel drag och släpp"-rörelse kan addera deltagare i mina "kretsar" så stannar enkelheten där, inom Google sfären! Dessutom saknas just nu någon form av enkel koppling till Google docs. En koppling som jag ser som ett absolut krav för en framtid inom utbildningssektorn för Google+. Men, redan har en lärplattformssaktör meddelat att företaget kommer att integrera Google+. Det är Desire to Learn (<http://www.desire2learn.com>) som i sin Learning Suite 9.4 kommer att erbjuda en länk till Google+. Notera - en länk, inte en integration av Google+! Som jag ser Google+ just nu, är plattformen som "Facebook", men med bild och ljud, när jag så önskar. Varken mer eller

"Google+ just nu, är plattformen som "Facebook",
men med bild och ljud"

redan fylld! Jag fick vänta. Under väntan tittade jag på "teknik-webbinformatören och Net Casting pionjären" Le Laportes Twig-sändning den 29 juni "Inside Google+". I den sändningen deltog professorn i journalistik och författaren till "What Would Google Do?", Jeff Jarvis, samt teknikinformatören, bloggaren från smarterware.org, Gina Trapani. Ansvarig för produktutveckling av Google+, Bradley Horowitz, samt Vic Gundotra också från Google hade båda lockats att delta i sändningen en kort stund av ingen mindre än Jeff Jarvis. Dessutom fanns en hel del andra deltagare uppkopplade i Google+ som var och en kopplades in under sändningen.

Vic Gundotra berättade om bakgrunden för utvecklingen av Google+. Drivkraften var det upplevda behovet av att deltagarna på Google har ett behov av att kunna "se" varandra. Inte bara kommunicera med textmeddelanden och chatt. Redan tidigt i sändningen visade det sig att Google+ lider av samma bandbreddsproblem som Adobe Connect (förväntat eftersom båda systemen bygger på internetkommunikation). Ljudet är hackigt och stundtals omöjligt att höra. Det som Vic Gundotra påstod skiljer Google+ från övriga system är att medlemmar i Google-familjen kan skapa sina egna "kretsar" med de deltagare som är aktiva på Google.

mer "privat" kommunikation än konkurrerande system. På en "Hang Out" kan jag lägga in samtliga medlemmar i alla mina kretsar om jag så önskar. Där kan ett mer eller mindre "publikt" samtal pågå. I övrigt finns "flöde", en plats där jag, som på Facebook, kan skriva in mina tankar, tips, vad jag gör osv. samt se vad alla som jag har i mina kretsar skriver, givetvis. Direkta textmeddelanden kan även sändas "privat" till specifik deltagare i någon av mina "kretsar".

Frågan är hur jag kan bjuda in icke medlemmar på Google för att delta i en "krets" eller bara delta i en "Hang Out". Går det att "migrera" exempelvis en person jag följer på Twitter till Google+? I sin förlängning hamnar den här frågan i paketet "kan jag använda Google+ i under-visning?". Jeff Jarvis hoppas att så ska bli fallet. Men i den här "Beta"-provversionen av Google+

u med videokommunikation

”Jag är starkt skeptisk till både Google+ och Facebook
Skype inom utbildningssektorn”

mindre. Jo, jag kan hålla gruppmöten. Men saknar möjlighet att dela dokument, förmedla en PP-presentation eller en video. Kort sagt, Adobe Connect 8 är alltså ett av de självklara valen för utbildning, som jag ser det. Elluminate och Citrix är andra bra webbkonferensval.

Självfallet har Mark Zuckerbergs Facebook svarat på Google-attacken mot den egna sociala plattformen och introducerar en ”Skype”-integration i Facebook. Facebooks Skypeversion kommer att dölja sig i den nu designmässigt omarbetade chatt-rutan. Där kommer, i den övre listen, att finnas en videokameraikon. Klicka på den och ett Javascript laddas ner och du kan koppla upp dig mot den person du chattar med. Förutsatt att den personen har webbkamera och mikrofon. Men det kravet gäller samtliga webbkommunikationssystem med bild och ljud. I Facebook-lösningen contra Google+ ligger en enkelhet i handhavandet. Finessen är att du via Facebooks användarlista i chatt snabbt kan upprätta en uppkoppling

öga mot öga. Gruppchatten är dock inte användbar hos Facebook. Där har Google+ ett övertag - ännu. Vi kan bara spekulera i vad Microsofts uppköp av Skype kommer att innebära för Facebook. Fördelen med Skypes integration i Facebook är uppenbar. Genom samverkan med Facebook får företaget tillgång till en gigantisk mängd potentiella nyttjare. Redan nu finns Facebooks sökresultat i Bing - Microsofts webbläsare. Ett tecken i tiden på ett närmande Facebook - Microsoft? Dock är min uppfattning av Bing att det är en ”patetisk” webbläsare, åtminstone i svensk tappning. Google Chrome är en fullständigt överlägsen webbläsare enligt min mening och erfarenhet. Den fungerar som en bra aggregeringsplattform och jag kommer direkt, med ett enda klick, in i Google+. Jag når även mina bloggar, som jag har i Blogger (Googles bloggmall), direkt via inloggning en enda gång i Chrome. Förutom alla andra associerbara sajter som jag laddat in i Chrome.

Jag bedömer att båda webbvideosystemen, som de är utformade idag, inget har att tillföra utbildningssektorn. Mer än att de är gratis! Och gratis är förvisso gott, även om tillgänglighet, användbarhet och enkelhet är gravt begränsad. Jag är starkt skeptisk till både Google+ och Facebook Skype inom utbildningssektorn.

Vill du veta mer om Google rekommenderar jag Steven Levys nya bok ”In the Plex - How Google thinks, works and shapes our lives”. ISBN 978-1-4165-9658-5. Av Levys bok framgår att Googles företagsstruktur är fragmentiserad. Företaget har svårt att skapa synergieffekter mellan olika produkter som man redan har och som tas fram. Varje projektgrupp jobbar för sig. Resultatet blir produkter som i stort bara passar ”nördar”. Personer som ser det som en utmaning i att försöka ”förstå” och använda en produkt. Ett exempel är fiaskot Google Wave som ytterst få förstod sig på. Jag lyckades aldrig använda den plattformen. Här skiljer sig Google dramatiskt från Apple och Steve Jobs.

Lars-Göran Hedström

Välkommen att nominera till Boldic Award 2011

Det är hög tid att nominera tänkbara vinnare inför Boldic Award 2011. Nomineringen är öppen tom 30/9 2011

Boldic Award premierar innovationer och utvecklingsarbete inom distansutbildning och e-lärande. Det kan gälla nya undervisnings- och lärsystem, supportsystem för e-lärande, utvecklingsarbete för ökade aktiviteter, förbättrat kursmaterial och förståelse inom e-lärande

Aktiviteter/modellerna skall :

- kunna användas i Norden och Baltikum
- vara lärocentrerade

- stödja varvad eller flexibel utbildning
- vara skalbara
- vara innovativa
- vara hållbara
- vara lätthanvända
- främja fortsatt utveckling

Såväl personer som organisationer kan nomineras.

År 2010 gick Boldic Award till ASB Media vid Aarhus Universitet i

Danmark för ASBCAST video repository. Boldic Award 2011 kommer att delas ut i samband med SVERDs höstkonferens i Stockholm den 21 oktober.

För information och nominering: <http://www.eakademin.se/boldic-award-2011-nomination-registration>

Läs också mer på projektets hemsida: www.boldic.org

EDEN ha

SVERD är, som de flesta av PDs läsare vet, medlem i EDEN – European Distance and E-learning Network – en organisation, som i år firat sitt tjugofemårsjubileum i Dublin. När EDEN fyllde 10 år, ägde den stora årliga konferensen rum i Stockholm. SVERD var värd för jubileumsfesten, som hölls i ett stort tält på innergården vid KTH och gick i midsommarfirandets tecken.

Deltagarna fick bland annat tävla i att skapa den vackraste minimidsommarstången. Och stunden när kostymklädda, strikta herrar från sydeuropeiska universitet släppte loss i "Små grodorna" går, enligt mångas vittnesbörd, till historien. Under de många seminarierna talades det mycket om flexibelt lärande på distans med hjälp av IKT och att alltför många fortfarande var upptagna av tekniken och mindre av pedagogik och innehåll. Men ett citat från en av deltagarna lød "Vi är emellertid på marsch framåt och en sådan kunskapsarmé kan ingen stoppa". Och så blev det ju.

EDENs nuvarande president heter Morten Flate Paulsen och han är till vardags Professor of Online Education, Director of Development at The NKI Internet College, NKI Distance Education, Norway. Här rapporterar och reflekterar Morten kring EDEN och konferensen i Dublin.

Nettstudier i EDENs hage

I fjor sommer ble jeg valgt til president i EDEN, og i dette innlegget ser jeg med skandinaviske øyne på årskonferansen i Dublin i juni. Samtidig ønsker jeg å formidle noen av mulighetene vi får ved å delta i EDENs faglige nettverk og aktiviteter.

EDEN er Europas største forening for nettbasert utdanning med 200 institusjoner og 1200 individuelle medlemmer i 56 land. Blant de 12 norske medlemsinstitusjonene er NKI i godt selskap med Kunnskaps-departementet, VOX, NFF, Norges universitetet, skoler, høyskoler og universiteter. Dette gir norske fagfolk og institusjoner tilgang til et unikt, internasjonalt nettverk for informasjon, samarbeid og utvikling. EDEN har for eksempel vært en viktig partner for NKI og 167 andre institusjoner i mange EU-finansierte forsknings- og utviklingsprosjekter.

EDEN ble opprettet i 1991 og Dublin-konferansen ga oss en fin anledning til å markere 20-årsjubileet. Likevel var det mye større fokus på bærekraftig utdanning, mobil læring og web 2.0 tjenester. EDENs medlemstjenester utvides stadig med nye nettsider, nyhetsbrev og tjenester på Facebook, Twitter og LinkedIn. Med ordspill bruker vi web 2.0 til å markere 20-årsjubileet for våre 200 medlemsinstitusjoner. Konferansen i Dublin samlet 170 foredragsholdere blant 425 deltakere fra 40 land og alle kontinenter. Norge

og Sverige var godt representert med henholdsvis 28 og 30 deltakere.

Møte med Irlands president

Min fineste opplevelse i Dublin var å ta imot Irlands President Mary McAleese. Hun trollet tilhørerne med et foredrag der hun viste både faglig innsikt og praktisk erfaring med e-læring. Følgende utsagn var spesielt hyggelig for EDEN:

The provision of flexible, accessible learning opportunities spanning all levels of education and all ages, has become a necessity and a challenge. EDEN has made a huge contribution in that regard and on a pan-European basis.

Norsk prisvinner

Konferansemiddagen var på Guinness Store House, et godt egnet sted for EDENs ambisjon om å legge forholdene til rette for nettverksbygging og utveksling av erfaringer.

Kveldens høydepunkt var utdelingen av Best Research Paper Award til Torstein Rekkedal fra NKI Nettstudier og Dennis B. Sharpe fra Canada. Blant årets 170 foredrag ble 57 definert som forskningsarbeid. Av disse ble 7 nominert og juryleder Alan Tait fra Open University i England overrakte prisen til Professor

Rekkedal for foredraget Local Support for online learners with possible learning disadvantages. Det er basert på en rapport om erfaringer med NKIs læringsrom fra intervjuer med nettstudenter på attføring, veiledere i attføringsbedrifter og attføringskonsulenter i NAV.

EDEN Fellows' Day

EDEN har opprettet et Fellow program for å hedre medlemmer som på særlig vis har bidratt til utvikling av EDEN, e-læring og fjernundervisning. Senior Fellow og Fellow titlene ble introdusert på Napoli konferansen i 2007.

Den 18. juni arrangerte vi den første EDEN Fellows' Day i Christchurch Cathedral for 24 Fellows, styremedlemmer og inviterte gjester fra USDLA – vår strategiske partner i USA. EDEN har nå 13 Senior Fellows og 40 Fellows. Gruppen, som består av 18 kvinner og 35 menn fra 19 land, har potensial til å bli en ekspertgruppe med internasjonal påvirkningskraft.

Som skandinav er det hyggelig å vite at Norge og Sverige er godt representert med Senior Fellows Erling Ljoså, Ingeborg Bø, Torstein Rekkedal og Carl Holmberg - i tillegg til Fellows Berit Johnsen og Henrik Hansson. Alle har gjort en betydelig innsats for EDEN og fjernundervisningsfeltet.

r fylt 20!

I løpet av dagen diskuterte vi erfaringer og fremtidsvisjoner for bransjen. I foredraget: A look into the future of e-learning in Europe. pekte EDENs visepresident Antonio Teixeira på at de viktigste teknologiske driverne for bransjen er: sosiale medier, åpne læringsressurser, personlige læringsmiljøer og mobil læring. Han trakk også frem disse refleksjonene om de mest uventede utviklingstrekkene inne fjernundervisning og e-læring de siste fem årene:

- A new critical factor that will mark the coming decade will be the financial constraints and their impact on learner support, curriculum and the relationship between them.
- All developments were predictable and in fact were predicted, although not by all. Even so, resistance to educational innovation persists.
- Developments are mostly substantial slower than foreseen because educational institutions' inertia is much more effective than hoped.

Styremøtet og årsmøtet

Det er interessant og lærerikt å lede EDENs styremøter med 12 styremedlemmer fra like mange europeiske land. På møtet i Dublin forlenget vi kontrakten til generalsekretær András Szűcs som leder sekretariatet på 9

personer i Budapest. Vi godkjente også medlemssøknader fra Høgskolen i Sogn og Fjordane, ni andre institusjoner og 15 enkeltpersoner. I tillegg går mye av tiden på styremøtene til å diskutere EDENs to årlige konferanser, EU-prosjekter og foreningens strategi, drift og økonomi.

Det siste året har vi hatt stor fokus på utviklingen av et sosialt nettverk (NAP-Members Area) for våre 1200 individuelle medlemmer. Det nyvalgte NAP-styret ledes av Ari-Matti Auinen og består blant annet av tre skandinaver: Elsebeth Korsgaard Sorensen fra Universitetet i Aarhus, Anders Nome fra NKS og Ebba Ossiannilsson fra Universitetet i Lund. Kanskje ser vistarten på et skandinavisk nettverk i EDEN?

På EDENs årsmøte la jeg frem The President's report over utviklingen det siste året, og redaktør Alan Tait presenterte status i EDENs fagtidsskrift EURODL. Antonio Teixeira fra Universidade Aberta i Portugal ble gjenvalgt til styret. For øvrig ble styrets forslag til regnskap, budsjett og medlemsavgift godkjent.

Åpningsseremonien

De to hovedforedragene i åpnings-sesjonen var ved Sir John Daniel fra

Commonwealth of Learning og Dennis Pamlin fra WWF. Spesielt tankevekkende var Sir Johns beskrivelse av the Iron Triangle som viser at tradisjonelle utdanningsinstitusjoner ikke kan matche nettskoler i å øke tilgangen, bedre kvaliteten og redusere kostnadene.

Jubileumssesjonen

En av de mange parallelle sesjonene fokuserte på utviklingen av EDEN siden oppstarten for 20 år siden.

I 1991 ble Yeltsin valgt til president i Russland og Gulf-krigen tok slutt. Det var året da Tim Berners-Lee introduserte web browseren og nettbasert utdanning var ukjent for de fleste. NKI hadde likevel mer enn 200 påmeldinger til nettkursene i studiekatalogen fra 1991.

Jeg var doktorgradsstudent ved Penn State University og jobbet for the American Center for the Study of Distance Education som redaktør for DEOSNEWS, et av verdens første elektroniske fagtidsskrifter. Der distribuerte jeg EDENs første nyhetsbrev som fremdeles ligger på nettet.

Avslutningssesjonen

Liv Arnesens (norsk langdåkare, åven-tyrare, guide och motiverande talare, red:s anm.) drøm var å nå Sydpolen på ski. Hun fortalte om erfaringene fra sine ekspedisjoner der hun formidler kunnskap om natur og miljø til skoleungdom ved hjelp av moderne teknologi og læringsaktiviteter. Bildene fra polarområdene viser at vi kan oppfylle våre drømmer og at det er få grenser for nettbasert utdanning.

Sesjonen ble rundet av med den overraskende og tankevekkende YouTube videoen: The Future of Publishing. Med åpningslinjen: This is the end of Education, kan den gi håp om at kriser i tradisjonell utdanning kan reverseres med nettbasert utdanning.

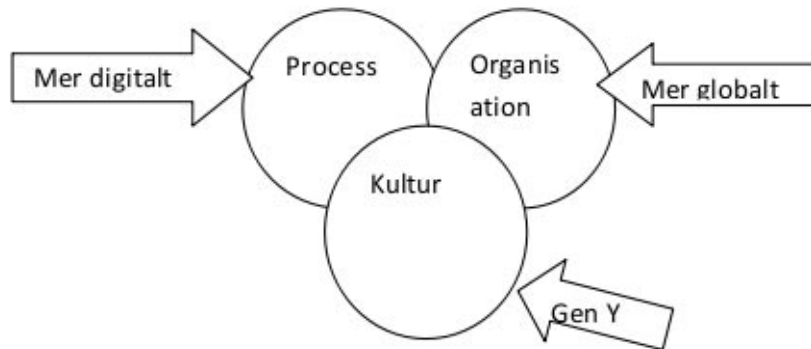
Morten Flate Paulsen

Morten Flate Paulsen

Utnyttja Generation Y i produktutvecklingen!

Konferensen TIIM 29-31 juni i år i Oulu, Finland, inleddes med en presentation av professor Steven Eppinger vid Sloan School of Management, MIT i USA. Rubriken på föredraget var, i översättning, "Framtidens design: process, organisation och kultur". Han började med att beskriva hur processerna blir mer digitala och organisationerna mer globala. De framtida processerna och organisationerna är också länkade till kulturen. Den nya generationen, Gen Y, tänker annorlunda och kommer att ställa nya krav på arbetsgivarna, sa Eppinger.

Under designprocesserna använder man digitala verktyg för analys, bland annat sökande i databaser. Vidare kan till exempel prototyper skapas genom tryckteknik: man printar utifrån en ritning fram lager för lager och bygger på så sätt successivt upp ett tredimensionellt föremål.

De digitala designverktygen och kommunikationstekniken har också medfört att organisationer blir mer globala. Det är nu möjligt att påbörja ett arbete i Europa, jobba vidare med det i USA när det blivit kväll hos oss, och sedan skicka det vidare till Asien när vi i västvärlden sover. Eppinger tror dock inte att just detta blir särskilt vanligt, men tekniken möjliggör att man sätter samman globala team och därigenom utnyttjar den mest kompetenta och prisvärda personalen, oberoende av var på jordklotet den finns. Den ökade kompetensen hos personer också i Indien och Kina, till exempel, förstärker detta. Företagen har också tränat upp sin förmåga att samarbeta internationellt.

Strategiskt bör ledningen överväga vilka resurser som kan lokaliseras långt borta och kanske till och med att läggas ut (outsourcing), respektive vad som tillhör kärnan i verksamheten och därför bör placeras centralt, nära ledningen av företaget.

Så kom Eppinger in på hur kulturen förändras och påverkar de övriga

komponenterna. Denna del av föredraget tyckte jag var mest intressant. Han talade om Generation Y, och den kan väl liknas vid dem som vi brukar kalla "digitala infödingar". Det handlar om de många, som föddes åren 1980-2000. Gen Y föddes med datorer och detta har förändrat deras sätt att tänka:

1. De har tillgång till gränslös information "at their fingertips".
2. De förväntar sig svar omedelbart.
3. De är vana vid sociala medier: informationen är ditlagd av vem som helst, det mesta är värdelöst, men de använder den hela tiden.
4. De är bra på kontakter.
5. De känner inte till en arbetsplats med skrivbord. Men kan arbeta på ett café!
6. De drabbas av medieöverflöd men klarar att hantera det.

Företagens utmaning blir att fånga energin i Gen Y för att skapa en ny arbetskultur. Ett sätt att göra detta är enligt Eppinger "crowd sourcing". Detta innebär att man involverar marknaden, köparna, och klienterna i skapandet av nya produkter. Eppinger beskriver sex steg i processen:

Det är framför allt i de tre första stegen som andra utnyttjas i skapandet. Eppinger tar The New Yorker som exempel. Där finns alltid skämtteckningar, ofta med en dräpande text. På senare år har tidningen börjat låta läsarna föreslå texter, som sedan publiceras i tidningen. Genom att dra in läsarna i skapandet känner de sig delaktiga och mer benägna att köpa eller fortsätta prenumerera på tidningen. Eppinger hänvisar också

"Genom att dra in läsarna i skapandet känner de sig delaktiga och mer benägna att köpa eller fortsätta prenumerera på tidningen"

till webbplatsen quirky.com. Jag rekommenderar ett besök där och jag uppmanar dig som läsare att fundera på hur du kan utnyttja dessa idéer i din verksamhet. Kom gärna också med idéer till hur SVERD kan utveckla sin verksamhet!

Eva R Fåhræus

Distans är nya pluggtrenden!

Intresset att söka till högskolornas distanskurser har ökat med 19 procent och mest sökande har kursen digital bildbehandling i Jönköping. Det är Högskolan för lärande och kommunikation som erbjuder Sveriges populäraste distansutbildning. Kursansvarige Mattias Karlsson, som har undervisat i bildbehandling och Photoshop i tio år, beskriver kursen som fantastisk, innehållsrik och flexibel.

Här kommer Mattias svar på frågor om varför ska man läsa Digital bildbehandling?

- Nya fototekniker som digitala systemkameror lämnar bilderna obehandlade, något som man kunde påverka när man framkallade i mörkerrum. Bilder som har ett kommunikativt syfte måste därför bildbehandlas. I kursen får man lära sig olika verktyg för bildbehandling i Photoshop och vilken effekt det får för kommunikationen, och tvärtom. Om man vill uppnå en viss kommunikationseffekt, vilka verktyg ska man välja då? Alla som publicerar bilder, oavsett om det är för en privat blogg eller för en tidning har nytta av kursen.

Mattias Karlsson, kursansvarig

Hur ser upplägget ut?

- Det är en distanskurs, och vi lägger upp tio stycken videoföreläsningar, en i veckan. Du kan se föreläsningarna när och var du vill. När du känner dig redo gör du din examinationsuppgift.

Vem kan läsa kursen?

Alla som är intresserade av fotografering och bildbehandling kan läsa kursen. Oavsett om du är professionell eller har det som hobby. Många som läser kursen har fotografering som intresse, men vill lära sig ta hand om sina bilder efter fotograferingen.

”Alla som publicerar bilder, oavsett om det är för en privat blogg eller för en tidning har nytta av kursen.”

Vad får man lära sig?

Du kommer bland annat få lära dig en del om retusch, manipulation och montage. Du får också lära dig att arbeta med din bild för att förändra eller förstärka ditt budskap. Att ta fotot är bara första steget till en bra bild. Det är då man går in i det digitala mörkerrummet.

Ulf Sandström

Fakta

Kursen omfattar 7,5 hp och ges på kvartsfart. Den är helt nätbaserad och du bestämmer själv när du vill se föreläsningarna. Undervisningen sker på svenska och kursledare är Mattias Karlsson. Källa www.hj.se

Martin Sandberg har arbetat under tre månader på SVERDs kansli med registerhållning och fakturering.

SVERD tackar Martin för tre månaders väl utfört arbete och önskar lycka till med studier på Yrkehögskolans Mätteknikerutbildning i Kramfors.

Key Note speakers på SVERDs höstkonferensen

Andreas Ekström är journalist och författare som är verksam på Sydsvenska Dagbladet men också skribent i egen regi, med blogg och bokutgivning.

Han har studerat till Fil. kand. i litteraturvetenskap vid Lunds universitet 2002. Är krönikör i facktidningen Journalisten. Under sin tid på Dagens

Nyheter 2005 blev han först i tidningens historia med att använda bloggmediet. Han var även drivande för Sydsvenskans initiativ att senare samma år starta sin första blogg. Andreas Ekström bloggade regelbundet i egen regi under pseudonymen Hemliga Pappan mellan augusti 2005 och maj 2008 och har haft en blogg i eget namn med inriktning på journalistik, medier och upphovsrättsfrågor i olika former sedan 2003. Andreas är en av relativt få framträdande svenska fria debattörer som, i diskussionen på internet, har förhållit sig kritisk till fri fildelning och obegränsad anonymitet på nätet.

Han har skrivit en reportageboken med namnet "Google-koden företaget Googles image och dess inverkan på samtida kultur och medier utkom 2010, ".

Andreas kommer att berätta om det framtida mediasamhället och väcka diskussion om nätkultur.

Mats Östling har arbetat som IT-strateg Avdelningen för Tillväxt och Samhällsbyggnad på Svenska Kommunförbundet. Han har under flera år ha arbetet med ITiS och IT i skolan på en nationell nivå och har arbetat som IT-strateg på utbildningsförvaltningen, mitt i GS-IT och mitt i allt annat spännande som händer i Stockholm just nu. IT gör verkligen skillnad - för elever, personal och vårdnadshavare. Följ honom på Twitter @mats_sthlm

Kallelse till SVERDs Årsmöte den 21 oktober 2011

Tid: Kl. 12.00-13.00

Plats: Saturnus konferens Hornsgatan 15 Stockholm
T bana Slussen

Ärenden

Sedvanliga årsmötesförhandlingar enligt föredragningslista som publiceras på SVERDs webbplats www.sverd.se senast en månad före mötet.

Välkomna / Styrelsen

SVERDs höstkonferens - 2011

Tema "Online lärande och nya medier"

Fredag 21 oktober, Saturnus konferens Stockholm

Under en heldag får du träffa inspirerande föreläsare och organisationer där du kan ta del av resultat från framgångsrika distansutbildningar och utvecklingsprojekt.

Var med på utdelningen av Boldic Award 2011 och träffa Andreas Ekström, författare till boken Googlekoden.

Plats: Hornsgatan 15 T-bana Slussen

Tid: 10.00-16.00

09:00 - 09:45 **Ankomstregistrering och kaffe**

10:00 - 12.00 **Googlekoden - om framtidens mediasamhälle**

Andreas Ekström Kulturskribent SVD

Lunch **Saturnus konferens**

13.00-13.15 **Announcement of Boldic Award 2010**

Ulf Sandström, SVERD

13.15-14.00 **Online satsningar i Stockholm stad**

Mats Östling IT-strateg utb. förv.

14.00-14.30 **Online lärande i Norge**

Torhild Slåtto, NFF

14.30-15.00 **Distanslärande i Danmark**

Jorgen Grubbe, FLUID

15.00-15.30 **Flexibelt lärande i Finland**

Pekka Kess, FADE

15.30-16.00 **E-akademin utvecklar e-lärande**

Helena Wiklund & Marie Norberg, E-akademin

Anmälan via länk på www.sverd.se/anmalan-konferans

Pris 800 kr inklusive moms, heldagskonferens inklusive lunch och fika

Medlemmar 200 kr rabatt. Skriv kod sverd

Per Distans läsare önskas en skön höst!

**Besök vår nya webbplats www.sverd.se och
kommentera nyheter och artiklar!**

Välkommen med material till Per Distans eller SVERDs nyhetsbrev
på nätet! Skicka gärna ert textmaterial via e-post (kansli@sverd.se)
eller till PD:s redaktör gunilla@sverd.se i form av rtf- eller docfil.
Foton i pappersformat eller digitalt är välkomna!

SVERDs kansli, Box 3033, 871 03 Härnösand
Telefon: 070-603 42 39
E-post: kansli@sverd.se, URL: www.sverd.se